

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PAOLO MENGOLZI
της 21ης Ιουλίου 2016¹

Υπόθεση C-258/15

Gorka Salaberria Sorondo

κατά

Academia Vasca de Policía y Emergencias

[αίτηση του Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Ανωτάτου Δικαστηρίου της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, Ισπανία)

για την έκδοση προδικαστικής απόφασεως]

«Προδικαστική παραπομπή — Ίση μεταχείριση στον τομέα της απασχολήσεως και της εργασίας — Διάκριση λόγω ηλικίας — Οδηγία 2000/78/ΕΚ — Όριο ηλικίας 35 ετών για τη συμμετοχή σε διαγωνισμό προσλήψεως στο αστυνομικό σώμα της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων — Σωματικές ικανότητες — Ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση — Σκοπός εξασφάλισης της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των αστυνομικών υπηρεσιών — Σκοπός εξασφάλισης εύλογης περιόδου απασχολήσεως προ της συνταξιοδοτήσεως — Σκοπός συναρτώμενος με την ανάγκη καταρτίσεως — Αναλογικότητα»

I – Εισαγωγή

1. Με απόφαση της 1ης Απριλίου 2014² η Directora General de la Academia Vasca de Policía y Emergencias (Γενική Διευθύντρια της Ακαδημίας της Αστυνομίας και των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης της Χώρας των Βάσκων, Ισπανία) προκήρυξε διαγωνισμό για την πρόσληψη υπαλλήλου εισαγωγικού βαθμού («Escala Básica») στην Ertzaintza (Αστυνομία της Χώρας των Βάσκων). Από το τμήμα 2, παράγραφος 1, στοιχείο c, της εν λόγω αποφάσεως προκύπτει ότι στη διαδικασία του διαγωνισμού γίνονται δεκτοί μόνον υποψήφιοι ηλικίας από 18 έως 35 ετών κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως.

2. Ο Gorka Salaberria Sorondo, ηλικίας άνω των 35 ετών, υπέβαλε αίτηση συμμετοχής στον διαγωνισμό. Αρχικώς αποκλεισθείς, ο G. Salaberria Sorondo έλαβε εν τέλει μέρος στον διαγωνισμό, καθώς του επιτράπη προσωρινώς η συμμετοχή, έως ότου εκδικασθεί η προσφυγή που αυτός άσκησε για την ακύρωση του τμήματος 2, παράγραφος 1, στοιχείο c, της αποφάσεως της 1ης Απριλίου 2014 περί προκηρύξεως διαγωνισμού³.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — *Boletín Oficial del País Vasco* αριθ. 63 της 1ης Απριλίου 2014.

3 — Ο G. Salaberria Sorondo αποκλείστηκε στην πέμπτη δοκιμασία του διαγωνισμού, η οποία συνίστατο σε ατομική συνέντευξη. Κατά της αποφάσεως αποκλεισμού του ο G. Salaberria Sorondo άσκησε προσφυγή, η οποία εκκρεμούσε ακόμη κατά τον χρόνο υποβολής της υπό εξέταση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.

3. Το αστυνομικό σώμα για το οποίο διοργανώθηκε ο διαγωνισμός είναι η Αστυνομία της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων. Ο Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado (οργανικός νόμος 2/1986, περί των δυνάμεων και σωμάτων ασφαλείας του Κράτους), της 13ης Μαρτίου 1986 (στο εξής: οργανικός νόμος 2/1986)⁴, ορίζει τα καθήκοντα που ανατίθενται στις δυνάμεις και στα σώματα ασφαλείας του Κράτους, στα αστυνομικά σώματα των Αυτόνομων Κοινοτήτων, καθώς και στα σώματα τοπικής αστυνομίας. Ως προς τις αυτόνομες κοινότητες, το άρθρο 38, παράγραφος 1, του οργανικού νόμου 2/1986 ορίζει ότι, βάσει ιδίων αρμοδιοτήτων, τα αστυνομικά σώματα των αυτόνομων κοινοτήτων «[μεριμνούν] για την τήρηση των ατομικών διατάξεων και διαταγών που εκδίδονται από τα όργανα της αυτόνομης κοινότητας, [επιτηρούν και προστατεύουν] τα άτομα, τους θεσμούς, τα κτήρια, τα καταστήματα και τα παραρτήματα της αυτόνομης κοινότητας και των διοικητικών υπηρεσιών της, εγγυώνται την εύρυθμη λειτουργία των εγκαταστάσεων και την ασφάλεια των χρηστών των υπηρεσιών τους, [εποπτεύουν] τις δραστηριότητες που διέπονται από τη νομοθεσία της αυτόνομης κοινότητας, καταγγέλλοντας οιαδήποτε αθέμιτη δραστηριότητα, [και προσφεύγουν] σε μέσα καταναγκασμού για την αναγκαστική εκτέλεση των πράξεων ή διατάξεων που εκδίδονται από την αυτόνομη κοινότητα». Τα αστυνομικά σώματα των αυτόνομων κοινοτήτων εκτελούν επίσης καθήκοντα σε συνεργασία με τις δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας του Κράτους και, στο πλαίσιο αυτό, οφείλουν, μεταξύ άλλων, «να μεριμνούν για την τήρηση των νόμων και των λοιπών κανόνων του Κράτους και να εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία των βασικών δημοσίων υπηρεσιών, [...] να μετέχουν στις αποστολές της δικαστικής αστυνομίας [...], να αστυνομεύουν τους δημόσιους χώρους, να μεριμνούν για την ασφαλή διεξαγωγή των εκδηλώσεων και την τήρηση της τάξεως στις μεγάλες συγκεντρώσεις [...]»⁵. Στο πλαίσιο ταυτόχρονης κοινής επεμβάσεως με τις δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας του Κράτους, η αστυνομία των αυτόνομων κοινοτήτων οφείλει «να συνεργάζεται για τη φιλική διευθέτηση διαφορών μεταξύ ιδιωτών, [...] να παρέχει συνδρομή σε περίπτωση ατυχήματος, καταστροφής ή θεομηνίας, μετέχοντας, συμφώνως προς τα οριζόμενα από τον νόμο, στην εκτέλεση προγραμμάτων πολιτικής προστασίας, [...] να μεριμνά για την τήρηση των διατάξεων που σκοπούν στην προστασία της φύσεως και του περιβάλλοντος, των υδάτινων πόρων, καθώς και της θηραματοπανίδας, της ιχθυοπανίδας και της πανίδας των δασών ή άλλης μορφής φυσικού πλούτου»⁶.

4. Ο Ley 4/1992 de Policía del País Vasco (νόμος 4/1992, περί της Αστυνομίας της Χώρας των Βάσκων), της 17ης Ιουλίου 1992 (στο εξής: νόμος 4/1992)⁷, ορίζει, ως προς τα καθήκοντα της Αστυνομίας της Χώρας των Βάσκων, ότι, «[σ]το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, η Αστυνομία της Χώρας των Βάσκων έχει ως βασική αποστολή την προστασία των ατόμων και των αγαθών, την εξασφάλιση της απρόσκοπτης ασκήσεως των δικαιωμάτων και των ελευθεριών και τη μέριμνα για την ασφάλεια των πολιτών στο σύνολο της Αυτόνομης Κοινότητας. Προς τούτο η Αστυνομία της Χώρας των Βάσκων ασκεί τα καθήκοντα που η έννομη τάξη αναθέτει στα κρατικά σώματα ασφαλείας»⁸. Από τον εν λόγω νόμο προκύπτει επίσης ότι η Αστυνομία της Χώρας των Βάσκων είναι ιεραρχικώς οργανωμένη. Ο εισαγωγικός βαθμός («Escala Básica») του αστυνομικού σώματος της Χώρας των Βάσκων –εκείνος για τον οποίο προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός στον οποίο ο G. Salaberría Sorondo θέλησε να λάβει μέρος– καλύπτει «τα εκτελεστικά καθήκοντα που εμπερικλείει το αστυνομικό λειτουργήμα, καθώς και την εξουσία διευθύνσεως ενός ή περισσοτέρων υπαλλήλων του ίδιου βαθμού στο πλαίσιο επιχειρησιακής αποστολής»⁹. Ο νόμος 4/1992 αναθέτει στην Κυβέρνηση της Χώρας των Βάσκων το έργο του καθορισμού, «διά κανονιστικών πράξεων, των περιπτώσεων αποκλεισμού για λόγους υγείας από την ένταξη στους βαθμούς και τις κατηγορίες των σωμάτων που συγκροτούν την Αστυνομία της Χώρας των Βάσκων, καθώς και του καθορισμού των προϋποθέσεων ηλικίας και αναστήματος»¹⁰.

4 — ΒΟΕ αριθ. 63 της 14ης Μαρτίου 1986.

5 — Άρθρο 38, παράγραφος 2, του οργανικού νόμου 2/1986.

6 — Άρθρο 38, παράγραφος 3, του οργανικού νόμου 2/1986.

7 — ΒΟΕ αριθ. 39 της 15ης Φεβρουαρίου 2012.

8 — Άρθρο 26, παράγραφος 1, του νόμου 4/1992.

9 — Άρθρο 106, παράγραφος 1, του νόμου 4/1992.

10 — Όγδοη πρόσθετη διάταξη του νόμου 4/1992.

5. Εν συνεχεία, το Decreto 120/2010 de tercera modificación del decreto 315/1994 (διάταγμα 120/2010, περί τρίτης τροποποίησης του διατάγματος 315/1994)¹¹ επέφερε τροποποίηση στο άρθρο 4, στοιχείο β, του Decreto 315/1994 por el que se aprueba el Reglamento de Selección y Formación de la Policía del País Vasco (διάταγμα 315/1994, περί εγκρίσεως του κανονισμού επιλογής και εκπαίδευσής της Αστυνομίας της Χώρας των Βάσκων), της 19ης Ιουλίου 1994, ανεβάζοντας το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ηλικίας των υποψηφίων στον διαγωνισμό στα 35 έτη¹².

6. Ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ο G. Salaberria Sorondo αμφισβητεί τη συμβατότητα του ως άνω τροποποιηθέντος άρθρου 4, στοιχείο β, του διατάγματος 315/1994 με τις διατάξεις της οδηγίας 2000/78/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία¹³.

7. Κατά το άρθρο της 1, η οδηγία 2000/78 έχει ως σκοπό «[τη] θέσπιση γενικού πλαισίου για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας, προκειμένου να υλοποιηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη»¹⁴.

8. Η εν λόγω οδηγία ορίζει εξάλλου ότι «συντρέχει άμεση διάκριση όταν, για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1, ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν την οποία υφίσταται, υπέστη ή θα υφίστατο σε ανάλογη κατάσταση ένα άλλο πρόσωπο»¹⁵.

9. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 ορίζει εντούτοις ότι «τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η διαφορετική μεταχείριση που βασίζεται σε ένα[ν] από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1, δεν συνιστά διάκριση όταν, λόγω της φύσης των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου διεξάγονται αυτές, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, εφόσον ο στόχος είναι θεμιτός και η προϋπόθεση είναι ανάλογη». Επιπροσθέτως, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2000/78, «τα κράτη μέλη δύναται να προβλέπουν ότι η λόγω ηλικίας διαφορετική μεταχείριση δεν συνιστά διάκριση εφόσον δικαιολογείται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου αντικειμενικά και λογικά από έναν θεμιτό στόχο, ιδίως δε από θεμιτούς στόχους της πολιτικής στον τομέα της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης, και εφόσον τα μέσα επίτευξης του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία». Η διαφορετική αυτή μεταχείριση «μπορεί ιδίως να περιλαμβάνει [...] τον καθορισμό ανώτατου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη, με βάση την απαιτούμενη κατάρτιση για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας ή την ανάγκη εύλογης περιόδου απασχόλησης πριν από τη συνταξιοδότηση»¹⁶.

10. Εκτιμώντας ότι η προκήρυξη του διαγωνισμού είναι αντίθετη προς τις επιταγές της οδηγίας 2000/78, ο G. Salaberria Sorondo άσκησε διοικητική προσφυγή κατά της αποφάσεως της 1ης Απριλίου 2014, περί διοργανώσεως διαγωνισμού για την πρόσληψη προσωπικού στην κατηγορία υπαλλήλου εισαγωγικού βαθμού της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων.

11. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι τα εθνικά δικαστήρια έχουν κατ' επανάληψη αποφανθεί επί των ορίων ηλικίας που καθορίζονται για την πρόσληψη στα διάφορα σώματα της αστυνομίας. Το ίδιο το αιτούν δικαστήριο έχει κρίνει κατά το παρελθόν ότι όριο ηλικίας 32 ετών ήταν σύμφωνο με την οδηγία 2000/78. Εντούτοις, με την απόφασή του Vital Pérez¹⁷, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο καθορισμός

11 — *Boletín Oficial del País Vasco* αριθ. 82.

12 — Στην αρχική εκδοχή του το διάταγμα 315/1994 καθόριζε το εν λόγω όριο ηλικίας στα 30 έτη, ενώ εν συνεχεία, μετά την πρώτη τροποποίηση του εν λόγω διατάγματος το 2002, το εν λόγω όριο ανήλθε στα 32 έτη.

13 — ΕΕ 2000, L 303, σ. 16.

14 — Άρθρο 1 της οδηγίας 2000/78.

15 — Άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2000/78.

16 — Άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78.

17 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

του τριακοστού έτους ως ανωτάτου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη αστυνομικών υπαλλήλων στην τοπική αστυνομία του Δήμου Oviedo (Ισπανία) αντέκειται στην εν λόγω οδηγία. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, ωστόσο, ότι τα καθήκοντα της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων διαφέρουν εκείνων που το Δικαστήριο εξέτασε στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση *Vital Pérez*¹⁸, λόγω ιδίως του γεγονότος ότι η Αστυνομία της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων δύναται να κληθεί να εκτελέσει καθήκοντα που κατ' αρχήν ασκούνται από τις δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας του Κράτους¹⁹. Εξάλλου, στην ισπανική έννομη τάξη τα ανώτατα όρια ηλικίας παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις αναλόγως του σώματος ασφαλείας και των καθηκόντων, πλην όμως καθορίζονται βάσει εκτιμήσεως στην οποία προβαίνει ο νομοθέτης. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι, σε διεθνές επίπεδο, παρατηρείται ιδιαίτερη ανομοιογένεια στις ακολουθούμενες πρακτικές, καθώς δεν σπανίζουν τα κράτη τα οποία δεν προβλέπουν κανένα ηλικιακό όριο²⁰. Μολοντούτο, η άποψη προς την οποία το αιτούν δικαστήριο μάλλον κλίνει είναι ότι το αστυνομικό λειτουργήμα συνιστά δραστηριότητα που, ως εκ της ειδικής φύσεώς της, δικαιολογεί τον καθορισμό ανωτάτου ορίου για την απευθείας πρόσληψη σε θέση αστυνομικού υπαλλήλου, λόγω του γεγονότος ότι ο εν λόγω λειτουργός οφείλει να είναι σε θέση να αναλάβει οιοδήποτε εκ των αστυνομικών καθηκόντων με τα οποία είναι κατά κανόνα επιφορτισμένο ένα «αστυνομικό σώμα γενικής αστυνομεύσεως» όπως αυτό της Χώρας των Βάσκων.

II – Το προδικαστικό ερώτημα και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

12. Στο πλαίσιο αυτό, αντιμέτωπο με ζήτημα ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης, το Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Ανώτατο Δικαστήριο της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, Ισπανία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και, με απόφαση η οποία περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου την 1η Ιουνίου 2015, υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Είναι σύμφωνος με την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, του άρθρου 4, παράγραφος 1, και του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας [2000/78] ο καθορισμός του τριακοστού πέμπτου έτους ως ανωτάτου ορίου ηλικίας για τη συμμετοχή υποψηφίου στον διαγωνισμό για την πρόσληψη αστυνομικού υπαλλήλου στην Αστυνομία της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων;»

13. Ο αιτών της κύριας δίκης, η καθής της κύριας δίκης, η Ισπανική Κυβέρνηση, η Ιρλανδία, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Ιταλική Κυβέρνηση καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις. Οι ανωτέρω ανέπτυξαν επίσης προφορικώς τις παρατηρήσεις τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η οποία διεξήχθη ενώπιον του Δικαστηρίου στις 30 Μαΐου 2016.

18 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

19 — Τα καθήκοντα που ασκούν οι δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας του Κράτους ορίζονται στο άρθρο 11 του οργανικού νόμου 2/1986. Ειδικότερα, τα καθήκοντα αυτά συνίσταται στη μέριμνα για την τήρηση των νόμων και των γενικών διατάξεων, δια της εκτελέσεως των διαταγών των αρχών, στην παροχή συνδρομής και στην προστασία των ατόμων καθώς και στην προστασία και επιτήρηση των αγαθών που απειλούνται, στην επιτήρηση και προστασία των δημοσίων εγκαταστάσεων και κτηρίων που χρήζουν προστασίας, στην προστασία και τη μέριμνα για την ασφάλεια επισημών προσώπων, στην τήρηση και την αποκατάσταση της δημόσιας τάξης και ασφαλείας, στη διερεύνηση εγκλημάτων για την αποκάλυψη και τη σύλληψη των φερόμενων ως δραστών, στην κατάσχεση των οργάνων τελέσεως, των προϊόντων και των αποδείξεων των εγκλημάτων και στη θέση αυτών στη διάθεση του αρμοδίου δικαστηρίου, καθώς και στη σύνταξη σχετικών τεχνικών εκθέσεων και εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης, στην πρόληψη της τελέσεως αξιόποινων πράξεων, στη συγκέντρωση, λήψη και ανάλυση οιοδήποτε στοιχείου παρουσιάζει ενδιαφέρον για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και στη μελέτη, σχεδιασμό και εφαρμογή μεθόδων και τεχνικών πρόληψης της εγκληματικότητας καθώς και στη συνεργασία με τις υπηρεσίες πολιτικής προστασίας σε περιπτώσεις σοβαρού κινδύνου, καταστροφής ή θεομηνίας.

20 — Το αιτούν δικαστήριο παραθέτει συναφώς τα παραδείγματα των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, του Κράτους του Ισραήλ, του Βασιλείου της Νορβηγίας, της Νέας Ζηλανδίας, ενώ, προκειμένου για κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα παραδείγματα του Βασιλείου της Δανίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

III – Νομική ανάλυση

14. Το υποβληθέν από το αιτούν δικαστήριο ερώτημα ταυτίζεται κατ' ουσίαν με το ερώτημα που είχε υποβληθεί στο πλαίσιο της υποθέσεως *Vital Pérez*²¹, διαφέρουν, όμως, οι περιστάσεις που το πλαισιώνουν, καθώς εν προκειμένω δεν πρόκειται για δημοτική αστυνομία αλλά για αστυνομία αυτόνομης κοινότητας. Τα καθήκοντα των δύο υπηρεσιών διαφέρουν σημαντικά. Επιπροσθέτως, το όριο ηλικίας στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση *Vital Pérez*²² ήταν 30 έτη. Το ηλικιακό όριο στο οποίο προσέκρουσε εν προκειμένω η υποψηφιότητα του G. Salaberria Sorondo είναι υψηλότερο, καθώς έχει καθορισθεί στα 35 έτη.

15. Παρά τις εν λόγω διαφορές, στις οποίες θα επανέλθω, η απόφαση *Vital Pérez*²³ επιλύει διάφορα εκ των κρίσιμων για την υπό κρίση υπόθεση προκαταρκτικών ζητημάτων.

16. Πρώτον, εθνική κανονιστική ρύθμιση όπως το τροποποιηθέν διάταγμα 315/1994, το οποίο η απόφαση της 1ης Απριλίου 2014 απλώς εφαρμόζει, επηρεάζει τις προϋποθέσεις προσλήψεως αστυνομικών υπαλλήλων, καθώς ορίζει ότι άτομα άνω των 35 ετών δεν γίνονται δεκτά στο αστυνομικό σώμα της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων. Η οδηγία 2000/78 τυγχάνει επομένως εφαρμογής επί μιας τέτοιας καταστάσεως²⁴.

17. Δεύτερον, όσον αφορά την ύπαρξη διαφορετικής μεταχείρισεως λόγω ηλικίας, το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2000/78 ορίζει ότι άμεση διάκριση συνιστά η περίπτωση κατά την οποία πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή εκείνης την οποία υφίσταται άλλο πρόσωπο ευρισκόμενο σε ανάλογη κατάσταση, λόγω, μεταξύ άλλων, της ηλικίας. Το άρθρο 4, στοιχείο b, του τροποποιηθέντος διατάγματος 315/1994 έχει ως αποτέλεσμα τη δυσμενέστερη μεταχείριση ορισμένων ατόμων έναντι άλλων, τελούντων σε ανάλογες καταστάσεις, εκ μόνου του λόγου ότι τα άτομα αυτά έχουν υπερβεί την ηλικία των 35 ετών. Πρόκειται καταφανώς για διαφορετική μεταχείριση βασιζόμενη ευθέως στην ηλικία²⁵.

18. Απομένει η εξέταση του πιο σύνθετου ζητήματος, ήτοι του ζητήματος κατά πόσον η εν λόγω διαφορετική μεταχείριση δύναται να δικαιολογηθεί επί τη βάση του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 ή του άρθρου 6, παράγραφος 1, αυτής.

A – Επί της ερμηνείας του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78

19. Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, «τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η διαφορετική μεταχείριση που βασίζεται [στην ηλικία] δεν συνιστά διάκριση όταν, λόγω της φύσης των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου διεξάγονται αυτές, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, εφόσον ο στόχος είναι θεμιτός και η προϋπόθεση είναι ανάλογη».

21 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

22 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

23 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

24 — Βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψεις 30 και 31). Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2000/78 ορίζει ότι η οδηγία αυτή εφαρμόζεται επί όλων των προσώπων, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων οργανισμών, προκειμένου ιδίως για τους όρους προσβάσεως στην απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής και των όρων προσλήψεως, ανεξαρτήτως κλάδου δραστηριότητας και βαθμίδας επαγγελματικής ιεραρχίας. Υπενθυμίζεται επίσης ότι, επί διαφορών μεταξύ ιδιωτών και δημοσίας διοικήσεως σχετικών με τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ηλικίας, αρχή η οποία κατοχυρώνεται εξάλλου από το άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο αποφαινεται αποκλειστικώς επί τη βάση της οδηγίας 2000/78 [βλ. αποφάσεις της 7ης Ιουνίου 2012, *Tyrolean Airways Tiroler Luftfahrt Gesellschaft* (C-132/11, EU:C:2012:329, σκέψεις 21 έως 23), και της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψη 25)].

25 — Βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψη 33).

20. Η Ισπανική Κυβέρνηση, η Ιρλανδία, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Ιταλική Κυβέρνηση συγκλίνουν στην άποψη ότι η εθνική κανονιστική ρύθμιση η οποία καθορίζει στα 35 έτη το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ηλικίας για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό εισαγωγής στο αστυνομικό σώμα της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων δικαιολογείται υπό το πρίσμα της εν λόγω διατάξεως, καθώς τα καθήκοντα του προσωπικού του εν λόγω σώματος απαιτούν ιδιαίτερος υψηλό επίπεδο φυσικής καταστάσεως, στοιχείο που συνιστά ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, και ότι η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση επιδιώκει τον θεμιτό σκοπό της εξασφάλισης της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των αστυνομικών υπηρεσιών και είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Αντιθέτως, ο αιτών της κύριας δίκης και η Επιτροπή αμφισβητούν τη συμβατότητα του επίμαχου ηλικιακού ορίου με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78.

21. Ως προς την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, από την απόφαση που εκδόθηκε επί της υποθέσεως *Vital Pérez*²⁶, υποθέσεως με την οποία η υπό κρίση υπόθεση παρουσιάζει ομοιότητες, δύναται ομοίως να αντληθούν ορισμένες χρήσιμες εν προκειμένω θέσεις. Υπενθυμίζεται προκαταρκτικώς ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 23 της οδηγίας 2000/78, η διαφορετική μεταχείριση μπορεί να δικαιολογηθεί σε ιδιαίτερος περιορισμένες περιπτώσεις, όταν συγκεκριμένο χαρακτηριστικό που συνδέεται με την ηλικία συνιστά ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, και ότι, στον βαθμό που επιτρέπει παρέκκλιση από την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 πρέπει να τυγχάνει στενής ερμηνείας²⁷.

22. Λαμβανόμενου τούτου υπόψη, σε πρώτο χρόνο θα επιβεβαιωθεί η ύπαρξη ουσιαστικής και καθοριστικής επαγγελματικής προϋποθέσεως καθώς και θεμιτού σκοπού, ενώ, σε δεύτερο χρόνο, θα εξακριβωθεί αν η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης εθνική κανονιστική ρύθμιση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας.

1. Επί της υπάρξεως ουσιαστικής και καθοριστικής επαγγελματικής προϋποθέσεως και επί της επιδιώξεως θεμιτού σκοπού

23. Τα μέρη που μετέσχον στην παρούσα διαδικασία προδικαστικής παραπομπής δεν αμφισβητούν ότι οι ιδιαίτερες σωματικές ικανότητες δύναται να θεωρηθούν «ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, για την άσκηση του λειτουργήματος του αστυνομικού υπαλλήλου της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων. Πράγματι, κατά το παρελθόν το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι «καθήκοντα όπως η προστασία των προσώπων και των αγαθών, η σύλληψη και η επιτήρηση των αυτουργών εγκληματικών πράξεων καθώς και οι προληπτικές περιπολίες ενδέχεται να απαιτούν τη χρήση σωματικής δυνάμεως»²⁸. Η φύση των καθηκόντων αυτών προϋποθέτει ιδιαίτερη φυσική κατάσταση, καθώς τυχόν ανεπαρκείς σωματικές ικανότητες ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις όχι μόνον επί των αστυνομικών υπαλλήλων αλλά και επί των πολιτών και επί της δημοσίας τάξεως²⁹. Επιπροσθέτως, οι ιδιαίτερες σωματικές ικανότητες αποτελούν χαρακτηριστικό που συνδέεται σαφώς με την ηλικία³⁰.

24. Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένων υπόψη των τελευταίων εξελίξεων στη νομολογία του Δικαστηρίου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η κατοχή ιδιαίτερων σωματικών ικανοτήτων, αναγκαίων για το έργο της προστασίας των ατόμων και των αγαθών, της εξασφάλισης της απρόσκοπτης ασκήσεως των δικαιωμάτων και των ελευθεριών και της μέριμνας για την ασφάλεια των πολιτών, ήτοι για την

26 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

27 — Βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψεις 46 και 47).

28 — Βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψη 39).

29 — Βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψη 40 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

30 — Βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

εκπλήρωση των τριών βασικών αποστολών της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων οι οποίες περιγράφονται –ομολογουμένως κατά τρόπο αρκετά αοριστολογικό– στο άρθρο 26, παράγραφος 1, του νόμου 4/1992³¹, συνιστά ουσιαστική και καθοριστική προϋπόθεση για την άσκηση του συγκεκριμένου λειτουργήματος.

25. Ομοίως, συνομολογείται από τα μέρη ότι ο επιδιωκόμενος από την επίμαχη κανονιστική ρύθμιση σκοπός δύναται να χαρακτηριστεί «θεμιτός». Συγκεκριμένα, η εκ μέρους των υποψηφίων κατοχή ιδιαίτερων σωματικών ικανοτήτων, η οποία σκοπεύεται μέσω του καθορισμού ορίου ηλικίας για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό εισαγωγής στο αστυνομικό σώμα της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, απαιτείται για την εξασφάλιση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των αστυνομικών υπηρεσιών, καθώς εγγυάται ότι οι νεοπροσληφθέντες υπάλληλοι θα μπορούν να ανταποκριθούν στα βαρύτερα από πλευράς σωματικών απαιτήσεων καθήκοντα επί σχετικώς μεγάλο μέρος της επαγγελματικής σταδιοδρομίας τους. Υπενθυμίζοντας, μεταξύ άλλων, το περιεχόμενο της αιτιολογικής σκέψης 18 της οδηγίας 2000/78³², το Δικαστήριο έχει κρίνει κατά το παρελθόν ότι η μέριμνα για την εξυπηρέτηση ενός τέτοιου σκοπού συνιστά θεμιτό στόχο κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας³³.

26. Το μόνο ζήτημα που απομένει εν τέλει προς διερεύνηση είναι αν ο καθορισμός, με την επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης εθνική κανονιστική ρύθμιση, του ορίου ηλικίας στα 35 έτη έχει αναλογικό χαρακτήρα, ήτοι αν το εν λόγω όριο είναι πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη αυτή μέτρο.

2. Επί του αναλογικού χαρακτήρα της εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως

27. Στο στάδιο αυτό της αναλύσεως πρέπει να εξακριβωθεί αν ο καθορισμός του τριακοστού πέμπτου έτους ως ορίου ηλικίας για την ένταξη στις τάξεις της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων συνιστά μέτρο αναγκαίο και ανάλογο από πλευράς του θεμιτού σκοπού της εξασφάλισης της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των αστυνομικών υπηρεσιών της εν λόγω αυτόνομης κοινότητας.

28. Πέραν των στατιστικών στοιχείων που καταδεικνύουν αντικειμενικώς την αναπόφευκτη γήρανση του αστυνομικού σώματος της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, της αναθέσεως στο εν λόγω σώμα καθηκόντων που αντιστοιχούν σε «αστυνομικό σώμα γενικής αστυνομεύσεως», καθώς και των εκθέσεων που επισυνάπτονται στις παρατηρήσεις της Ακαδημίας της Αστυνομίας και των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης της Χώρας των Βάσκων και οι οποίες παρέχουν ορισμένα δεδομένα από το πεδίο της ιατρικής της εργασίας³⁴, το γεγονός ότι το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης όριο ηλικίας είναι κατά πέντε έτη υψηλότερο συνιστά έναν ακόμη λόγο που ενδεχομένως δικαιολογεί την υιοθέτηση εν προκειμένω λύσεως διαφορετικής της προκριθείσας από το Δικαστήριο στο πλαίσιο της υποθέσεως *Vital Pérez*³⁵. Η έμφαση πρέπει επομένως να δοθεί στα στοιχεία εκείνα που εξατομικεύουν και χαρακτηρίζουν την κατάσταση των αστυνομικών υπαλλήλων της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων.

31 — Βλ. σημείο 4 των παρουσών προτάσεων.

32 — Κατά την εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η οδηγία 2000/78, «ιδίως, δεν έχει ως αποτέλεσμα να επιβάλλει στις ένοπλες δυνάμεις καθώς και στις αστυνομικές και σωφρονιστικές υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες εκτάκτων αναγκών να προσλαμβάνουν ή να διατηρούν σε θέση απασχόλησης, πρόσωπα χωρίς την απαιτούμενη επαγγελματική επάρκεια, για την άσκηση όλων των καθηκόντων στα οποία ενδέχεται να κληθούν, λαμβάνοντας υπόψη το θεμιτό στόχο να διατηρηθεί η επιχειρησιακή ετοιμότης των υπηρεσιών αυτών» (η υπογράμμιση δική μου).

33 — Βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψεις 42 έως 44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 — Σημειώνεται εντούτοις ότι τα επιστημονικά δεδομένα που περιέχονται στις εν λόγω εκθέσεις είναι σχετικώς περιορισμένα εν συγκρίσει προς τα στοιχεία που είχαν παρασχεθεί στο Δικαστήριο στο πλαίσιο της υποθέσεως *Wolf* [απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2010, *Wolf* (C-229/08, EU:C:2010:3)].

35 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

29. Όσον αφορά τη φύση των καθηκόντων και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας υπαλλήλου του εν λόγω αστυνομικού σώματος, από τη δικογραφία και από την ενώπιον του Δικαστηρίου συζήτηση προκύπτει ότι ο διαγωνισμός στον οποίο ο αιτών της κύριας δίκης θέλησε να λάβει μέρος είναι ο μοναδικός διαγωνισμός που παρέχει πρόσβαση στο λειτούργημα του αστυνομικού υπαλλήλου της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων. Τα καθήκοντα ενός τέτοιου υπαλλήλου είναι κατά βάση εκτελεστικής φύσεως. Διοικητικά καθήκοντα δεν ανατίθενται σε αστυνομικό υπάλληλο εισαγωγικού βαθμού, καθώς το αμιγώς διοικητικό προσωπικό προσλαμβάνεται μέσω άλλου διαγωνισμού, απολύτως ανεξάρτητου σε σχέση με τον επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης διαγωνισμό. Κατά τον χρόνο προσλήψεώς του, ο υπάλληλος αναμένεται να είναι σε θέση να εκτελέσει οιοδήποτε προσιδιάζον στο λειτούργημά του καθήκον.

30. Κατόπιν της ευδόκιμης συμμετοχής στον διαγωνισμό, άρχεται περίοδος εισαγωγικής εκπαίδευσής διάρκειας 27 μηνών³⁶. Ο διαγωνισμός είναι γενικός, ενώ ενδεχόμενη εξειδίκευση λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας, χάρις στη διαρκή εκπαίδευση η οποία προσφέρεται στους υπαλλήλους. Δεν είναι, επομένως, δυνατή εκ των προτέρων η διάκριση μεταξύ των υπαλλήλων οι οποίοι πρόκειται να διανύσουν το κύριο μέρος του υπηρεσιακού βίου τους εκτελώντας καθήκοντα που απαιτούν ιδιαίτερες σωματικές ικανότητες και εκείνων οι οποίοι πρόκειται να προσανατολισθούν σε τομείς δραστηριότητας λιγότερο απαιτητικούς από πλευράς σωματικών ικανοτήτων, όπως, επί παραδείγματι η εγκληματολογική αστυνομία. Εν πάση περιπτώσει, έως την ενδεχόμενη εξειδίκευσή τους, οι αστυνομικοί υπάλληλοι καλούνται να ανταποκριθούν στα σωματικής φύσεως καθήκοντα που εμπερικλείει το λειτούργημά τους.

31. Επιπροσθέτως, λόγω της διαρκούς εκθέσεώς του σε κινδύνους και σε καταστάσεις άγχους, ο υπάλληλος της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων έχει εκ του νόμου τη δυνατότητα να υπαχθεί, κατ' αίτησή του, στο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς ενεργού υπηρεσίας από την ηλικία των 56 ετών. Το εν λόγω καθεστώς χαρακτηρίζεται από απαλλαγή από τη νυκτερινή εργασία, απαλλαγή από περιπολίες εκτός των χώρων της αστυνομίας και από μείωση του εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας. Σε αντιστάθμισμα, ο υπάλληλος δεσμεύεται να εξέλθει της υπηρεσίας ήδη από την ηλικία των 59 ή 60 ετών, αντί των 65 ετών υπό κανονικές συνθήκες. Στην πράξη, κατά την Ακαδημία της Αστυνομίας και των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης της Χώρας των Βάσκων, το σύνολο σχεδόν των υπαλλήλων της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων που βρίσκεται σε ηλικία στην οποία δύναται να επωφεληθεί της σχετικής ρυθμίσεως ζητεί την υπαγωγή του στο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς ενεργού υπηρεσίας.

32. Τέλος, η Αστυνομία της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων αποτελεί σώμα το οποίο αντικειμενικώς πλήττεται από μαζική γήρανση του ανθρωπίνου δυναμικού του. Από τα στοιχεία που η Ακαδημία της Αστυνομίας και των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης της Χώρας των Βάσκων παρέσχε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι το εν λόγω σώμα αριθμεί επί του παρόντος 8 000 υπαλλήλους. Το 2009 59 υπάλληλοι είχαν ηλικία μεταξύ 60 και 65 ετών και 1 399 μεταξύ 50 και 59 ετών. Το έτος 2018 1 135 υπάλληλοι θα είναι μεταξύ 60 και 65 ετών, ενώ 4 660 υπάλληλοι, ήτοι ποσοστό άνω του 50 % του δυναμικού του εν λόγω σώματος, θα είναι μεταξύ 50 έως 59 ετών. Η εκτίμηση για το έτος 2025 είναι ότι πλέον του 50 % του προσωπικού θα είναι μεταξύ 55 και 65 ετών³⁷.

33. Από τις εκθέσεις που επισυνάπτονται στις γραπτές παρατηρήσεις της Ακαδημίας της Αστυνομίας και των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης της Χώρας των Βάσκων προκύπτει επίσης ότι από την ηλικία των 40 ετών η εγρήγορση του υπαλλήλου σαφώς ατονεί. Από την ηλικία των 40-45 ετών επέρχεται αισθητή άμβλυνση των λειτουργικών ικανοτήτων λόγω ηλικίας και, εν πάση περιπτώσει, υπάλληλος άνω των 55 ετών δεν μπορεί να θεωρείται ως τελών εν πλήρη κατοχή των σωματικών και ψυχικών ικανοτήτων που απαιτούνται για την προσήκουσα άσκηση του λειτουργήματός του άνευ διακινδυνεύσεως της προσωπικής του ασφάλειας ή της ασφάλειας τρίτων.

36 — Πρόκειται, κατ' ακριβολογίαν, για 9 μήνες εκπαίδευσής και 18 μήνες δοκιμαστικής υπηρεσίας.

37 — Τούτο οφείλεται, μεταξύ άλλων, στο γεγονός ότι το αστυνομικό σώμα της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων συνεστήθη κατά τη δεκαετία του '80, αφότου η Χώρα των Βάσκων απέκτησε το καθεστώς της αυτόνομης κοινότητας το 1979.

34. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι άτομο ηλικίας άνω των 35 ετών κατά τον χρόνο του διαγωνισμού αναλαμβάνει υπηρεσία, εφόσον επιτύχει στον διαγωνισμό, μετά την εισαγωγική εκπαίδευση διάρκειας 27 μηνών, ήτοι στην ηλικία των 37 ετών. Το άτομο αυτό εκτιμάται ότι θα υπηρετήσει επί 13 έτη με το *maximum* των σωματικών και ψυχικών του ικανοτήτων, οι οποίες θα φθίνουν σημαντικά έως την υπαγωγή του στο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς ενεργού υπηρεσίας.

35. Υπενθυμίζεται ότι οι αποστολές που έχουν ανατεθεί στο αστυνομικό σώμα της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων συνίστανται στην προστασία των ατόμων και των αγαθών, στην εξασφάλιση της απρόσκοπτης ασκήσεως των δικαιωμάτων και των ελευθεριών και στη μέριμνα για την ασφάλεια των πολιτών στο σύνολο της Αυτόνομης Κοινότητας. Τα καθήκοντα της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων είναι εκείνα του αστυνομικού σώματος «γενικής αστυνομεύσεως». Εν αντιθέσει προς τα καθήκοντα τα οποία αφορούσε η υπόθεση *Vital Pérez*³⁸, τα καθήκοντα της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, σφαιρικός θεωρούμενα, φαίνεται πράγματι να απαιτούν ιδιαίτερη φυσική κατάσταση εκ μέρους του προσωπικού, ούτως ώστε αυτό να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στο σύνολο των υποχρεώσεών του που ταυτίζονται με εκείνες αστυνομικού υπαλλήλου κατά την πλήρη άσκηση του λειτουργήματός του. Τα σχετικά με την τήρηση της δημοσίας τάξεως καθήκοντα προϋποθέτουν την ικανότητα του προσωπικού να είναι σε ετοιμότητα ανά πάσα στιγμή, ακόμη και τη νύκτα ή υπό ακραίες συνθήκες, λειτουργώντας κατά τρόπο επαρκή και συμφώνως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό της αποκαταστάσεως της κοινωνικής ειρήνης. Συγκεκριμένα, πέραν της εκπληρώσεως των αποστολών με τις οποίες είναι παραδοσιακώς επιφορτισμένο ένα αστυνομικό σώμα «γενικής αστυνομεύσεως», οι υπάλληλοι της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων πρέπει να είναι σε θέση να φέρουν, επί παραδείγματι, τους ειδικούς εξοπλισμούς που η υπηρεσία τους παρέχει για την προσωπική τους ασφάλεια.

36. Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένων υπόψη των παραδοχών του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Wolf*³⁹, κλίνω προς την άποψη ότι αναγκαία συνθήκη για την αποτελεσματική λειτουργία του αστυνομικού σώματος της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων είναι η ικανότητα της πλειονότητας των αστυνομικών υπαλλήλων να φέρουν εις πέρας τα απαιτητικότερα, από πλευράς σωματικών δυνάμεων, καθήκοντα που υπάλληλος άνω των 50 ετών εκτελεί κατά τρόπο λιγότερο αποτελεσματικό, ενώ υπάλληλος άνω των 55 ετών δεν είναι πλέον σε θέση να αναλάβει. Η μετάβαση έως το έτος 2025 –ήτοι εντός εννέα ετών– σχεδόν του 50 % του προσωπικού στο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς ενεργού υπηρεσίας υπαγορεύει ήδη τη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση, έως κάποιον βαθμό, της ισορροπίας μεταξύ πλέον μάχιμων και λιγότερο μάχιμων στελεχών. Η διατήρηση σχετικής ισορροπίας στην ηλικιακή σύνθεση των δυνάμεων της τάξεως στην Αυτόνομη Κοινότητα της Χώρας των Βάσκων κρίνεται σαφώς αναγκαία για τη διαφύλαξη του επιχειρησιακού χαρακτήρα της Αστυνομίας της Χώρας των Βάσκων⁴⁰. Πράγματι, ενδεχόμενη πρόσληψη, από το εν λόγω αστυνομικό σώμα, με την τρέχουσα σύνθεσή του, υπαλλήλων άνευ προβλέψεως ορίου ηλικίας ή, εν πάση περιπτώσει, με υψηλότερο όριο ηλικίας θα είχε ως αποτέλεσμα ότι ένας υπέρμετρα υψηλός αριθμός υπαλλήλων δεν θα ήταν σε θέση να αναλάβει τα απαιτητικότερα, από πλευράς σωματικών ικανοτήτων, καθήκοντα⁴¹.

37. Η πραγματικότητα αυτή καταδεικνύει ότι η ορθολογική οργάνωση της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων επιτάσσει, χάριν της εξασφαλίσεως της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας της –τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα– τη συσχέτιση μεταξύ των απαιτητικών, από πλευράς σωματικών δυνάμεων, θέσεων εργασίας, οι οποίες δεν είναι κατάλληλες για τους μεγαλύτερους σε ηλικία υπαλλήλους, και των λιγότερο απαιτητικών, από

38 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371).

39 — Απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2010 (C-229/08, EU:C:2010:3).

40 — Με την απόφασή του της 12ης Ιανουαρίου 2010, *Wolf* (C-229/08, EU:C:2010:3), το Δικαστήριο δέχθηκε ότι η ανάθεση λιγότερο απαιτητικών, από απόψεως σωματικών δυνάμεων, καθηκόντων σε μεγαλύτερους σε ηλικία υπαλλήλους καθιστά αναγκαία την αναπλήρωση αυτών με νεότερους (βλ. σκέψη 43 της εν λόγω αποφάσεως).

41 — Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2010, *Wolf* (C-229/08, EU:C:2010:3, σκέψη 43).

πλευράς σωματικών δυνάμεων, θέσεων εργασίας, οι οποίες είναι κατάλληλες για τους εν λόγω υπαλλήλους⁴², τούτο δε ενώ, ομοίως, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει ότι οι ανεπαρκείς σωματικές ικανότητες κατά την εκτέλεση καθηκόντων που σχετίζονται ιδίως με την προστασία των ατόμων, με τη σύλληψη και επιτήρηση των δραστών εγκληματικών πράξεων καθώς και με τις προληπτικές περιπολίες ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις όχι μόνον επί των ίδιων των αστυνομικών υπαλλήλων και επί των τρίτων, αλλά ομοίως επί της δημοσίας τάξεως⁴³. Το αυτό ισχύει κατά μείζονα λόγο για τα πρόσθετα καθήκοντα με τα οποία είναι ειδικώς επιφορτισμένη η αστυνομία των αυτόνομων κοινοτήτων, τα οποία σχετίζονται με την προσφυγή σε μέσα καταναγκασμού στο πλαίσιο της αναγκαστικής εκτελέσεως, με τη μέριμνα για την ασφαλή διεξαγωγή των εκδηλώσεων και την τήρηση της τάξεως σε μεγάλες συναθροίσεις, καθώς και με τη μάχη κατά της τρομοκρατίας⁴⁴.

38. Εξάλλου, τα προβλήματα που ενδέχεται να παρουσιασθούν στη λειτουργία των αστυνομικών υπηρεσιών της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων αποκλείουν ενδεχόμενη θεώρηση ως εναλλακτικού, επιεικέστερου μέτρου της διοργανώσεως απαιτητικών προκριματικών δοκιμασιών για τη διαπίστωση της φυσικής καταστάσεως των υποψηφίων. Ο σκοπός διατηρήσεως της επιχειρησιακής ετοιμότητας και της εύρυθμης λειτουργίας του αστυνομικού σώματος της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων υπαγορεύει την αναδιάρθρωση της ηλικιακής πυραμίδας του εν λόγω σώματος και, ως εκ τούτου, η κατοχή ιδιαίτερων σωματικών ικανοτήτων δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά τρόπο στατικό, αποκλειστικώς κατά το χρονικό σημείο T του διαγωνισμού, αλλά, αντιθέτως, κατά τρόπο δυναμικό, με συνεκτίμηση των ετών υπηρεσίας που πρόκειται να ακολουθήσουν την επιτυχή συμμετοχή στον διαγωνισμό.

39. Λόγω ακριβώς αυτής της όλως ιδιάζουσας καταστάσεως της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, η αντιπαραβολή με τα όρια ηλικίας που προβλέπονται για τα λοιπά αστυνομικά σώματα με αρμοδιότητα στην εθνική επικράτεια, όρια τα οποία ελήφθησαν υπόψη από το Δικαστήριο στο πλαίσιο της υποθέσεως *Vital Pérez*⁴⁵, παύει να είναι καθοριστικής σημασίας⁴⁶.

40. Για το σύνολο των προεκτεθέντων λόγων φρονώ ότι το Δικαστήριο θα πρέπει να λάβει υπόψη τα οργανωτικά προβλήματα –τρέχοντα ή επικείμενα– που η Αστυνομία της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων καλείται να αντιμετωπίσει και, συνεπώς, να κρίνει σύμφωνη με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 την επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης κανονιστική ρύθμιση.

41. Εντούτοις, είμαι ομοίως πεπεισμένος ότι η κατάφαση της εν λόγω συμβατότητας θα πρέπει να περιορισθεί αυστηρώς στον χρόνο που είναι αναγκαίος για την αποκατάσταση της ηλικιακής πυραμίδας του αστυνομικού σώματος της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, ούτως ώστε η διάρθρωση αυτής να μη διακυβεύει πλέον την επιχειρησιακή ετοιμότητα και την εύρυθμη λειτουργία αυτού.

42 — Όπ.π.

43 — Βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψη 40 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

44 — Συναφώς, η Ισπανική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι η τρομοκρατική οργάνωση ETA απαρτίζεται από νεαρά μέλη και ότι η αποτελεσματική μάχη κατά της εν λόγω οργάνωσης απαιτεί εφάμιλλες δυνάμεις, τόσο από πλευράς υλικών πόρων όσο και από πλευράς ανθρωπίνου δυναμικού, ιδίως δε προσωπικό σε άριστη φυσική κατάσταση (βλ. σημείο 34 των γραπτών παρατηρήσεων της Ισπανικής Κυβερνήσεως). Εξάλλου, η επιτήρηση της δράσεως της εν λόγω οργάνωσης επιβάλλει νυκτερινές αποστολές, από τις οποίες τα μεγαλύτερα σε ηλικία στελέχη είναι γνωστό ότι απαλλάσσονται. Η Ισπανική Κυβέρνηση δεν προσδιόρισε εντούτοις, με αριθμητικά δεδομένα, τη μερίδα που η μάχη κατά της τρομοκρατίας καταλαμβάνει στην υπηρεσία υπαλλήλου εισαγωγικού βαθμού της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων.

45 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014 (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψεις 50 και 51).

46 — Η ισπανική εθνική αστυνομία αριθμεί 65 000 υπαλλήλους. Στις 5 Μαΐου 2016 το 34 % των εν λόγω υπαλλήλων ήταν μεταξύ 18 και 35 ετών, ενώ το 32 % μεταξύ 36 και 44 ετών. Το 66 % των υπαλλήλων της εθνικής αστυνομίας ήταν, επομένως, μεταξύ 18 και 44 ετών. Η Ισπανική Κυβέρνηση παραδέχθηκε επίσης ότι τα καθήκοντα της εθνικής αστυνομίας καλύπτουν σε μεγαλύτερο βαθμό γραφειοκρατικό ή διοικητικό έργο απ' ό,τι τα καθήκοντα των αστυνομικών σωμάτων των αυτόνομων κοινοτήτων. Τα στοιχεία αυτά παρασχέθηκαν από την εν λόγω κυβέρνηση προς απάντηση σε ερώτηση που το Δικαστήριο έθεσε κατά τη συνεδρίαση, με την οποία αυτό ζητούσε διευκρινίσεις επί του λόγου καταργήσεως του ορίου ηλικίας για την εισαγωγή στο σώμα της εθνικής αστυνομίας.

42. Εκ των προεκτεθέντων προκύπτει ότι, κατ' ορθή ερμηνεία του, το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 δεν αποκλείει εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία καθορίζει το ανώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη υπαλλήλων στην Αστυνομία της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων στα 35 έτη, στον βαθμό κατά τον οποίο το όριο αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την αναδιάρθρωση της ηλικιακής πυραμίδας του εν λόγω αστυνομικού σώματος κατά τρόπον ώστε να μην απειλείται πλέον η επιχειρησιακή ετοιμότητα και η εύρυθμη λειτουργία αυτού.

B – Επί της ερμηνείας του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78

43. Δεδομένου ότι, κατά την άποψή μου, η διαφορετική μεταχείριση που εισάγεται με την εθνική κανονιστική ρύθμιση, η οποία καθορίζει στα 35 έτη το ηλικιακό όριο για τη συμμετοχή στον εισαγωγικό διαγωνισμό της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, δικαιολογείται επί τη βάση του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, παρέλκει η εξέταση της εν λόγω διαφορετικής μεταχειρίσεως ομοίως υπό το πρίσμα του άρθρου 6, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας⁴⁷. Επομένως, επικουρικώς και μόνο, θα περιορισθώ σε ορισμένες παρατηρήσεις επ' αυτού.

44. Το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2000/78 ορίζει ότι «τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι η λόγω ηλικίας διαφορετική μεταχείριση δεν συνιστά διάκριση εφόσον δικαιολογείται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου αντικειμενικά και λογικά από έναν θεμιτό στόχο, ιδίως δε από θεμιτούς στόχους της πολιτικής στον τομέα της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης, και εφόσον τα μέσα επίτευξης του στόχου αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία». Η διαφορετική αυτή μεταχείριση «μπορεί ιδίως να περιλαμβάνει [...] τον καθορισμό ανώτατου ορίου ηλικίας για την πρόσληψη, με βάση την απαιτούμενη κατάρτιση για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας ή την ανάγκη εύλογης περιόδου απασχόλησης πριν από τη συνταξιοδότηση»⁴⁸.

45. Η αιτιολογική έκθεση του διατάγματος 120/2010 ουδόλως είναι διαφωτιστική για τον προσδιορισμό του σκοπού που επιδιώκεται διά του καθορισμού του τριακοστού πέμπτου έτους ως ανωτάτου ορίου ηλικίας για τη συμμετοχή στον εισαγωγικό διαγωνισμό της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων⁴⁹. Δεδομένου ότι οι παρατηρήσεις των παρεμβαινόντων στην παρούσα διαδικασία προδικαστικής παραπομπής εστιάζουν στην ανάλυση του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, η δικογραφία στερείται επαρκών στοιχείων τα οποία θα μπορούσαν να αποδειχθούν χρήσιμα για την εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.

46. Εντούτοις, η Ακαδημία της Αστυνομίας και των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης της Χώρας των Βάσκων επισημαίνει τον σκοπό εξασφάλισης της οργανωτικής και οικονομικής ισορροπίας της Αστυνομίας της Χώρας των Βάσκων, καθώς και την αναγκαιότητα διαμορφώσεως ισόρροπης ηλικιακής πυραμίδας. Η Ισπανική Κυβέρνηση επικαλείται την ανάγκη επαγγελματικής κατάρτισης, την ανάγκη εύλογης περιόδου απασχολήσεως προς της συνταξιοδοτήσεως, καθώς και εκτιμήσεις σχετικές με την πολιτική της απασχολήσεως, χωρίς να παρέχει περαιτέρω διευκρινίσεις.

47. Η εξασφάλιση ευλόγου χρόνου απασχολήσεως προ της συνταξιοδοτήσεως και η δικαιολόγηση του καθορισμού ηλικιακού ορίου επί τη βάση της απαιτούμενης επαγγελματικής κατάρτισης συνιστούν σκοπούς των οποίων η νομιμότητα προκύπτει ευθέως από το γράμμα του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78⁵⁰.

47 — Βλ. απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2010, Wolf (C-229/08, EU:C:2010:3, σκέψη 45).

48 — Άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο γ', της οδηγίας 2000/78.

49 — Στην έκθεση αυτή γίνεται λόγος για τη βούληση «παροχής ευκαιριών προσβάσεως στα αστυνομικά σώματα της Χώρας των Βάσκων σε μεγαλύτερο αριθμό πολιτών, ανδρών και γυναικών, [καθώς και για τη βούληση] εξασφάλισης της μέγιστης δυνατής αξιοποίησεως, εκ μέρους των στελεχών των εν λόγω σωμάτων, των ικανοτήτων που απαιτεί η εργασία τους».

50 — Βλ., ομοίως, σκέψη 65 της αποφάσεως της 13ης Νοεμβρίου 2014, Vital Pérez (C-416/13, EU:C:2014:2371).

48. Αντιθέτως, διατηρώ περισσότερες επιφυλάξεις περί του κατά πόσον η επιδίωξη και η διατήρηση της οργανωτικής και οικονομικής ισορροπίας της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων ή η ανάγκη δημιουργίας ισόρροπης ηλικιακής πυραμίδας συνιστούν θεμιτούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, καθώς, κατά το Δικαστήριο, θεμιτοί είναι οι «στόχοι που εμπίπτουν στην κοινωνική πολιτική, όπως οι στόχοι που συνδέονται με την πολιτική της απασχολήσεως, της αγοράς εργασίας ή της επαγγελματικής κατάρτισεως»⁵¹.

49. Εν πάση περιπτώσει, εφόσον αναγνωρισθεί η ύπαρξη θεμιτού στόχου, επί τη βάση του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, θα απομένει να εξακριβωθεί κατά πόσον ο καθορισμός ορίου ηλικίας στα 35 έτη υπερβαίνει το πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου μέτρο.

50. Τα κράτη μέλη διαθέτουν, βεβαίως, ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως κατά την επιλογή των μέτρων που δύνανται να λάβουν προς επίτευξη των σκοπών τους στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής της απασχολήσεως. Το εν λόγω περιθώριο εκτιμήσεως είναι, εντούτοις, οριοθετημένο στον βαθμό κατά τον οποίο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την απογύμνωση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων από την ουσία της⁵². Προκειμένου, όμως, για τον σκοπό που συνδέεται με την επαγγελματική κατάρτιση η οποία απαιτείται για τη θέση του υπαλλήλου της Αστυνομίας της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν κρίνεται ικανό να δικαιολογήσει ένα τέτοιο ηλικιακό όριο. Εξάλλου, όσον αφορά τον σκοπό εξασφάλισης εύλογης περιόδου απασχολήσεως προ της συνταξιοδοτήσεως, η «κανονική» ηλικία συνταξιοδοτήσεως για το προσωπικό του εν λόγω αστυνομικού σώματος ορίζεται στα 65 έτη και, ως εκ τούτου, θεωρητικώς, ακόμη και υπάλληλος που αναλαμβάνει υπηρεσία στην ηλικία των 40 ετών δύναται να υπηρετήσει στο εν λόγω σώμα επί 25 έτη⁵³.

51. Συνεπώς, δυσκολεύομαι να δεχθώ ότι το όριο ηλικίας 35 ετών για την ένταξη στο αστυνομικό σώμα της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων δύναται να θεωρηθεί δικαιολογημένο επί τη βάση του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78.

51 — Βλ. αποφάσεις της 5ης Μαρτίου 2009, *Age Concern England* (C-388/07, EU:C:2009:128, σκέψη 46), της 18ης Ιουνίου 2009, *Hütter* (C-88/08, EU:C:2009:381, σκέψη 41), καθώς και της 13ης Σεπτεμβρίου 2011, *Prigge κ.λπ.* (C-447/09, EU:C:2011:573, σκέψη 81). Για τη διάκριση μεταξύ των σκοπών γενικού συμφέροντος και των διαλαμβανόμενων στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78 σκοπών, βλ. τις προτάσεις μου επί της υποθέσεως *Vital Pérez* (EU:C:2014:2109, σημεία 42 επ.). Ως προς την αναγκαιότητα εξασφάλισης ισόρροπης, από πλευράς ηλικιακού φάσματος, στελεχώσεως, το Δικαστήριο αναγνωρίζει τον θεμιτό χαρακτήρα του εν λόγω σκοπού για την εφαρμογή της συγκεκριμένης διατάξεως υπό τον όρον ότι ο σκοπός αυτός κατατείνει στην επίτευξη στόχων της πολιτικής της απασχολήσεως, όπως η προώθηση των προσλήψεων, ιδίως, νέων εργαζομένων, σε μια προσπάθεια διαγενεακής κατανομής της εργασίας [βλ. τις προτάσεις μου επί της υποθέσεως *Vital Pérez* (EU:C:2014:2109, σημεία 50 και 51)]. Βλ., ομοίως, αποφάσεις της 16ης Οκτωβρίου 2007, *Palacios de la Villa* (C-411/05, EU:C:2007:604, σκέψη 53), της 21ης Ιουλίου 2011, *Fuchs και Köhler* (C-159/10 και C-160/10, EU:C:2011:508, σκέψη 68), της 6ης Νοεμβρίου 2012, *Επιτροπή κατά Ουγγαρίας* (C-286/12, EU:C:2012:687, σκέψη 62), καθώς και της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψη 63). Υπό την επιφύλαξη ενδεχόμενων μεταγενεστέρων διαπιστώσεων εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου, η Ισπανική Κυβέρνηση δεν φαίνεται να έχει συνδέσει τον σκοπό δημιουργίας ισόρροπης ηλικιακής πυραμίδας με σκοπούς που άπτονται της κατά κυριολεξίαν πολιτικής της απασχολήσεως.

52 — Βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2014, *Vital Pérez* (C-416/13, EU:C:2014:2371, σκέψη 67 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

53 — Ακόμη και αν ο εν λόγω υπάλληλος δεν διανύσει το σύνολο αυτών των 25 ετών υπό καθεστώς κανονικής ενεργού υπηρεσίας, εξαιτίας της ψυχικής και σωματικής εξασθένησεως που επέρχεται προϊούσης της ηλικίας. Εξάλλου, κανένα επιχείρημα σχετικό με το συνταξιοδοτικό δικαίωμα των οψίμων εισαχθέντων στην Αστυνομία της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων υπαλλήλων δεν δύναται να ευδοκιμήσει. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι ένας τέτοιος δικαιολογητικός λόγος είναι παραδεκτός επί τη βάση του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78, επισημαίνεται, αφενός, ότι κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Ισπανική Κυβέρνηση απέρριψε ρητώς μια τέτοια δικαιολογητική βάση και, αφετέρου, ότι, καθόσον οι τρέχουσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες καθιστούν την επαγγελματική διαδρομή όλο και λιγότερη γραμμική, δύναται ευλόγως να υποθεθεί ότι υπάλληλος ο οποίος αναλαμβάνει υπηρεσία στην ηλικία των 40 ετών θα έχει καταβάλει συνταξιοδοτικές εισφορές στο πλαίσιο του προ της εντάξεώς του στο αστυνομικό σώμα εργασιακού βίου του.

IV – Πρόταση

52. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο ερώτημα που υποβλήθηκε από το Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Ανώτατο Δικαστήριο της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, Ισπανία) ως ακολούθως:

Κατ' ορθή ερμηνεία του, το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, δεν αποκλείει εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία καθορίζει το ανώτατο όριο ηλικίας για την πρόσληψη υπαλλήλων στην Αστυνομία της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων στα 35 έτη, στον βαθμό κατά τον οποίο το όριο αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την αναδιάρθρωση της ηλικιακής πυραμίδας του εν λόγω αστυνομικού σώματος κατά τρόπον ώστε να μην απειλείται πλέον η επιχειρησιακή ετοιμότητα και η εύρυθμη λειτουργία αυτού.